

18. maj 2016. godine

вечерње НОВОСТИ

Za 50.000 radnika plata pusti san

U našoj zemlji, prema procenama, oko 400.000 zaposlenih zaradu prima neredovno, najčešće kod privatnika

NEKOLIKO hiljada dinara legne na račun na svakih sedam do deset dana. I tako mesecima unazad. Radnici "Mostogradnje" još se nisu dokopali ni septembarskih zarada. U svojoj mucu, nažalost, nisu usamljeni. Tačan broj radnika koji skoro uzaludno odlazi na posao u Srbiji niko ne zna, ali je mnogo procena. Prema jednoj, oko 400.000 platu ne prima redovno. Druga kaže da na račune skoro 50.000 radnika poslodavac ne šalje ni dinar. Zvanična statistika ih je prebrojala tačno 38.300, ali ona nikad nije potpuno precizna.

Baš kao i tačan broj, tako se razlikuju i procene ko je "škrtiji" gazda - država ili privatnik.

- Mesecima unazad plate ne primaju zaposleni u ciglani "Naša sloga" u Kovinu, u "Mostogradnji", i još niz firmi - objašnjava Saša Toralković iz sindikata radnika građevinarstva. - Tokom prethodnih godina situacija se raščistila. Privatne firme nisu toliki problem, ali jesu državne i preduzeća u restrukturiranju. Građevinarstvo je preživelo cunami, naročito visokogradnja. U problemu je i industrija građevinskog materijala, jer je domaća tražnja mala.

Unija poslodavaca napominje da zarade ne plaćaju firme u blokadi, a takvih je lane bilo 55.000. Samo prošle godine 2.000 preduzeća je oglasilo stečaj, a i takvima su zarade poslednja briga.

- Oko deset odsto platu ne isplaćuje, jer su nesavesni i treba ih oštro kažnjavati - napominju u Uniji. - Poreska uprava kontroliše uplatu poreza i doprinosa, ali nema bazu podataka o redovnosti isplate zarada. Inspekcija rada obavlja kontrolu samo na osnovu prijave ili tokom kontrole, tako da podaci nisu sveobuhvatni i procenjuje se da oko 50.000 zaposlenih ne prima platu.

U Asocijaciji slobodnih i nezavisnih sindikata veruju da je datum isplate krajnja neizvesnost za 400.000 radnika u Srbiji. Problem je najveći, kažu, u privatnom sektoru i javnim komunalnim delatnostima

- Za razliku od javnih preduzeća koja zarade primaju u dan, u privatnom sektoru zarade kasne po nekoliko meseci. Najgora situacija je u tekstilnoj, prerađivačkoj industriji, saobraćaju, trgovini i medijima - smatra Ranka Savić, predsednik ASNS. - Država ima preciznu evidenciju firmi koje ne uplaćuju poreze i doprinose, jer je zainteresovana za punjenje budžeta. Nema evidencije o onima koji ne isplaćuju zarade. To je odnos države prema zaposlenim građanima. Ključni razlog neisplate zarada je nelikvidnost privrede i u manjem procentu se radi o nesavesnim poslodavcima. Rešenje bi bilo promena zakona i uvođenje krivične odgovornosti poslodavca, zatvaranje preduzeća koja tri meseca ne isplate zarade i stavljanje na "stub srama" svih firmi koje ne isplaćuju zarade.

Poražavajuća činjenica je da je radnicima skoro nemoguće da se izbore za zarađene plate. Jedini način je da pravdu potraže pred sudom, ali je i to "mač sa dve oštrice". Neretko, sam radnik, i kada dobije spor, mora da plati sudske troškove jer sud ne može da se naplati od poslodavca u blokadi.

- Ovo je postalo nepodnošljivo - smatra Živka Pržulj, profesor na Beogradskoj bankarskoj akademiji. - Država je neefikasna. To je i etički problem. Država bi morala da bude oštrija. Može takvim poslodavcima da oduzima dozvole za rad. Da se otvori sajt na kojem bi objavljivali imena nesavesnih poslodavaca. Trpimo i nadamo se da će biti bolje, a to je zato što smo kolektivističko društvo i nismo skloni promenama. Nezamislivo je u svetu da vas neko angažuje, a da vam ne plati. Navikli smo da nam neko drugi rešava problem.

UNIJA POSLODAVACA: TO JE NEDOPUSTIVO

PO pitanju neplaćanja svojih zaposlenih, među poslodavcima nema mnogo solidarnosti.

- Unija poslodavaca se apsolutno ne slaže sa tim da se nekom ne plaća plata i borimo se protiv toga - kaže Nebojša Atancković, predsednik Unije. - Taj ko ne plaća plate je problem i na tržištu. Njegovi troškovi su značajno manji. Neredovne zarade su izraženije kod državnih, firmi u restrukturiranju, nego u realnom sektoru. U razvijenim zemljama je neisplaćivanje plata nezamisliva stvar. Država mora nešto da učini. Ali je posebno pitanje ako država duguje firmi, pa ona zato ne plaća plate i poreze i doprinose.

Zakonom mire gazde i radnike

U pripremi izmene zakona o mirnom rešavanju radnih sporova. Bolje da spor rešava Agencija, nego sudovi putem tužbi

ПОСТУПАК ПРЕД АГЕНЦИЈОМ

VIŠE od 40.000 radnih sporova trenutno se vodi pred srpskim sudovima, dok je za 10 godina rada Agencije za mirno rešavanje sporova, učešće miritelja i arbitara bilo zatraženo u svega 13.500 slučajeva. Za razliku od sudskog postupka koji se pokreće tužbom uz plaćanje takse, postupak pred agencijom je potpuno besplatan i ne zahteva angažovanje advokata.

U cilju da što veći broj poslodavaca i zaposlenih svoje probleme rešava dijalogom, umesto tužbama pred sudom, radi se na izmenama i dopunama Zakona o mirnom rešavanju radnih sporova.

Pomenuti zakon je stupio na snagu 2005. godine, dopunjen je 2009, a kako naglašava Mile Radivojević, direktor Agencije za mirno rešavanje sporova došlo se do zaključka da neka rešenja nisu dobra.

- Cilj nam je da proširimo nadležnosti agencije na sve radne sporove i da utvrdimo bolji model rešavanja individualnog radnog spora - kaže Radivojević. - Do sada je arbitar razmatrao argumente obe strane i rešenjem se potvrđivao ili odbijao zahtev. Predstojećim izmenama želimo da stvorimo mogućnosti postizanja obostrano prihvatljivog sporazuma, tzv. Win-win rešenja radnog spora. Dešavalo se da strane u sporu hoće da se sporazumeju, ali da zakon to nije dozvoljavao.

Radivojević naglašava da će radna grupa izaći sa predlogom, ali da će im biti potrebna saglasnost sindikata i poslodavaca. Izmene zakona su planirane do kraja godine.

Kako naglašavaju u Ministarstvu za rad, radna grupa će definisati i precizirati odredbe propisa u pravcu stvaranja efikasnijeg sistema rešavanja radnih sporova.

- Cilj izmena je da se Republička agencija za mirno rešavanje radnih sporova učini vidljivijom nego što je sada, jer bi povećanje broja radnih sporova koji se rešavaju pred agencijom doprinelo smanjenju broja sudskih sporova, ali i većoj sigurnosti u oblasti radnih odnosa - kažu u Ministarstvu rada.

Najbitnija odlika postupka za mirno rešenje radnog spora je da je arbitražno rešenje pravosnažno i izvršno i potpuno iste pravne snage kao pravosnažna sudska presuda u radnom sporu. Prednosti mirnog rešavanja radnog spora su načela dobrovoljnosti i efikasnosti, a vreme trajanja postupka oročeno je na 30 dana.

LISTA ARBITARA

SVI radni sporovi koji se tiču otkaza ugovora o radu, ugovaranja i isplate minimalne zarade, diskriminacije i zlostavljanja na radu, naknade troškova koji se odnose na ishranu u toku rada, dolazak i odlazak sa rada, isplatu jubilarne nagrade i isplatu regresa za korišćenje godišnjeg odmora, mogu da se rešavaju uz pomoć arbitra sa liste agencije. Strane u sporu mogu zajednički da izaberu arbitra, sa liste koja se nalazi na sajtu agencije.

SAMOHRANA MAJKA NA RUBU EGZISTENCIJE Vaspitačica suspendovana zbog nesvestice!

Vaspitačica iz Subotice Nataša Kljajić, suspendovana je već dva meseca, pošto joj je pozlilo tokom smene u jednom vrtiću, zbog čega je morala da napusti radno mesto i ode kod lekara.

Vaspitačica sa dvanaestogodišnjim iskustvom tvrdi da je sankcionisana bez razloga, a kao samohranu majku sa dvoje dece i podstanara, suspenzija, tokom koje prima samo deset odsto plate, dovela je na rub egzistencije.

- Da nema prijatelja da mi pomognu, ne znam kako bismo preživeli sve ovo vreme sa 3.500 dinara koje primam. Ali najteže je što se mojoj agoniji ne vidi kraj - priča Nataša i sleže ramenima.

- Činjenica je da sam ja već 32.

vaspitačica koja je suspendovana od septembra prošle godine, ali je istina i da sam nepravedno kažnjena. Žao mi je mališana iz moje grupe koji zbog svega što mi se dogodilo nisu otišli na "Klincijadu", ali mi je još više žao moje dece kojoj ne mogu da pružim ni najosnovnije. Iako bi neki možda voleli, ne želim da dam otkaz jer zaista volim svoj posao i uživam u radu sa najmlađima.

Tog 16. marta Nataša Kljajić je trebalo da radi od 10.40 do 16.40, ali joj je tokom smene, oko 13.30 pozlilo. Imala je blagu nesvesticu i tom prilikom je udarila glavom o radni sto u sobi. Mališani su u to vreme bili budni i igrali se.

- Izašla sam napolje i u pomoć mi je pritekla koleginica - priča Nataša.

- Potom sam zvala zamenicu šefa objekta da dođe, da rasporedi moju decu po drugim grupama, što je njena obaveza, ali me je ona ignorisala. Kako mi nije bilo bolje, a smatrala sam da je neodgovorno da u polusvesnom stanju budem sa decom, nadređenoj sam rekla da idem kod lekara, a ona me je prilikom izlaska iz sobe grubo uhvatila za nadlakticu i okrenula me prema sebi i rekla da ne mogu da idem nikuda dok deca ne sprema igračke. Bila sam zaista revoltirana, izvukla sam ruku i napustila vrtić.

Posle pregleda, Nataša je otvorila bolovanje, a od rukovodioca objekta tražila da joj da slobodan dan, što joj je odobreno. Međutim, sutradan su je pozvali iz uprave predškolske ustanove da dođe da potpiše papire o suspenziji. Nataša se tereti za težu povredu - nedolično ponašanje prema drugim zaposlenima.

- Advokat koga sam angažovala je konstatovao da je suspenzija neosnovana i da je bila bez pečata i potpisa, doneta još dok sam bila u hitnoj pomoći -dodaje Nataša.

- Uložili smo žalbu Upravnom odboru ustanove, obratila sam se za pomoć i sindikatu, čiji sam član, koji je tek posle mesec dana obavešten o mom slučaju. Obratila sam se i inspekciji rada i dobila pismeni odgovor da ovaj slučaj nije u njihovoj nadležnosti. Pomoć sam tražila i kod Agencije za mirno rešavanje radnih sporova, koja može da reaguje samo ukoliko se i direktor složio da se problem reši mirnim putem.

Dok je na snazi suspenzija Nataši je zabranjen ulaz u vrtić, ne može ni da uzme svoju stručnu literaturu i razgovara sa kolegama.

U predškolskoj ustanovu kažu da se radi o disciplinskom postupku i o zakonskoj proceduri, o kojoj ne može da se komentariše jer se sve radi unutar ustanove.

- Ako ona misli da je neosnovano kažnjena, kada se završi postupak ima pravo na žalbu, a ako UO odbije žalbu ima pravo na sudski postupak - rekli su u predškolskoj ustanovi.

Država više nije omiljeni poslodavac

Tokom marta i aprila na sajtu "Infostuda" sprovedeno je istraživanje u kome je učestvovalo 10.000 ljudi koji su na osnovu svog ličnog suda birali kompanije u kojima bi voleli najviše da rade. Među 10 najpoželjnijih i dalje su EPS, Pošta i Telekom. Ostale su u privatnom vlasništvu.

Radna atmosfera, međuljudski odnosi, prilika za napredovanjem, visina zarade, sigurnost radnog mesta - to su kriterijumi na osnovu kog su poslodavci u Srbiji dobili najvišu ocenu i poneli medalju najpoželjnijeg poslodavca.

"Istraživanje pokazuje period od 2012, došlo je do promene mišljenja u odnosu na privatne, strane kompanije, odnosno one su negde ozančene kao najpoželjnije kompanije. Iza njih su negde slabije kotirane državne firme", rekla je Tatjana Vidaković iz *Infostuda*.

Njih bira tek četvrtina, dok 40 odsto ispitanika smatra da je najbolje raditi za privatne kompanije u stranom vlasništvu.

Raste poverenje i u domaće privatne firme - dok se za njih 2012. odlučivalo svega pet odsto ljudi, sada je taj procenat porastao na 17.

A, da bi kompanija bila visoko na listi želja potencijalnih radnika akcenat mora da stavlja na radno okruženje, ali i da iza sebe ima kontinuiran rad.

To podrazumeva rad u skladu sa svetskim standardima, kaže Tatjana Jovanović, direktorka sektora ljudskih resursa kompanije "Filip Moris".

"Od onoga trenutka kada rešite da radnika uvedete u kompaniju, od načina kako to radite, ako to radite u kontinuitetu, kvalitetno, posvećeno... Dakle, samo uvođenje zaposlenih unutar kompanije, njegovo integrisanje, njegov dalji razvoj, obuka i sve ono što se tiče upošljavanja zaposlenih... od beneficija, kompenzacija", kaže Tatjana Jovanović.

Završetak procesa restrukturiranja u javnom sektoru okreće radnike ka privatnom.

"Naravno, jedan od razloga je i što su ljudi spremni da prihvate izazov jer najveći broj onih koji su spremni da rade u privatnim firmama su upravo mladi, visoko obrazovani kadrovi - oni koji vide da ima više potencijala u privatnom sektoru i koje žele da sebe ostvare kroz taj rad. Jednostavno, tamo gde će njihov rad više biti vrednovan jer privatni sektor, naročito ove strane kompanije, imaju već uhodane metode za nagrađivanje, motivisanje zaposlenih, beneficije koje oni primaju u skladu naravno sa njihovim učinkom", ističe Marko Radović iz Mreže za poslovnu podršku.

A očekivana zarada kod idealnog poslodavca viša je i od prosečne plate - 72 366.

Interesantno je i da su žene skromnije. Iako imaju viši nivo obrazovanja, od idealnog poslodavca očekuju mesečnu platu od oko 65.000 dinara. Muškarci očekuju 15.000 više.

DRŽAVNI POSAO VIŠE NIJE SRPSKI SAN Radije bi radili kod stranaca za 600 evra mesečno

Državna služba više nije najpoželjniji posao u Srbiji već je to, kako je pokazala anketa koju je sproveo sajt PosloviInfostud, zaposlenje u stranim kompanijama.

Od 10.000 učesnika u anketi, čak 40 odsto je navelo da bi najradije radilo u stranoj firmi, dok je nameštenje u državnoj službi želja svakog četvrtog. Nešto manje atraktivne za zaposlenje su domaće privatne firme za koje je zainteresovano oko 17 odsto ispitanika.

Ovi podaci se značajno razlikuju od onih dobijenih u sličnom istraživanju 2012. kada se većina učesnika opredelila za rad u državnim kompanijama (skoro dve petine), a svega 27 odsto je biralo privatnu kompaniju sa pretežno stranim kapitalom. Takođe, poraslo je poverenje u domaće privatne kompanije u kojima je pre četiri godine želelo da radi svega 4,8 odsto anketiranih.

Žene očekuju manje plate

Prema podacima sajta PosloviInfostud, najveća očekivanja kada je reč o zaradi imaju mladi do 18 godina. Za njih je plata od 155.000 dinara idealna, dok su očekivanja anketiranih od 31 do 40 godina skromnija. Njih bi zadovoljila zarada od 75.000 do 79.000 dinara. Zanimljivo je da žene, iako imaju viši nivo obrazovanja, očekuju manje plate od muškaraca.

Danas

Gotovo 100.000 bivših zaposlenih iz preduzeća u stečaju traže neisplaćene zarade, pojedini dobili presudu i u Strazburu

Država dužna radnicima 300 miliona evra

Vukosav: Ako su našli rešenje za zadužene kod Jezde i Dafine, mogu i za nas * Tražićemo da nas uvrste u budžet za 2017, u suprotnom radikalizacija

Gotovo 100.000 radnika u Srbiji koji su ostali bez posla likvidiranjem društvenih preduzeća u poslednjih 15 godina, traže od države da im isplati ukupno 300 miliona evra za sve neisplaćene zarade. Pojedini od njih su se za svoja prava borili i izborili i na Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu.

Sud u Stazburu je naložio državi Srbiji da radnike isplati, ali ni četiri godine otkad je prvi put Vlada donela uredbu kojom se radnici pozivaju da dostave dokumentaciju, ništa se nije desilo. U međuvremenu, svaki od premijera, počevši od Mirka Cvetkovića, preko

Ivice Dačića i sada Aleksandra Vučića, doneo je po neku uredbu i formirao po neku radnu grupu. Ali, na tome se završavalo.

- Od 2000. veliki broj preduzeća je otišao u stečaj, a radnici su ostali bez posla i bez dinara. Dok je premijer bio Cvetković, Vlada je donela uredbu kojom se svi pozivaju da dostave dokumentaciju o dugovanjima Agenciji za privatizaciju koja je to trebalo da prosledi tada Ministarstvu ekonomije. Postavljen je i zadnji rok za to, kraj decembra 2011. Trebalo je da se nakon toga predloži propis na koji način bi se izmirile sve te obaveze - kaže za Danas jedan od radnika, Momčilo Vukosav, predsednik Udruženja "Tranzicija", koje je formirano u Apatinu u martu ove godine, kako bi se oštećeni radnici ujedinili i zajednički nastupili u borbi za svoja prava.

Opširnije u sutrašnjem štampanom izdanju Danasa

Delegacija Međunarodnog monetarnog fonda sreća se sa srpskim premijerom

Vučić: Kasnimo sa smanjenjem zaposlenih i reformom

MMF podigao ovogodišnju stopu privrednog rasta na 2,3 a naredne procenjuje četiri odsto * Arsić: Pozitivne promene u ekonomiji su počele da se vide još od sredine prošle godine

Međunarodni monetarni fond će podići projekciju rasta srpske privrede u ovoj godini na 2,3 odsto, sa sadašnjih 1,8 procenata, dok sledeće godine treba očekivati četiri odsto rasta, izjavio je premijer Srbije Aleksandar Vučić, nakon razgovora sa delegacijom Fonda, koja se sprema za zvanični završetak četvrte revizije aranžmana sa Srbijom tokom sledeće posete u junu. Vučić je ocenio da je tih četiri odsto "najviši rast u Evropi", ali i dodao da Vlada kasni sa otpuštanjima.

- Kasnimo sa smanjenjem broja zaposlenih u javnom sektoru i reformom javnih preduzeća, a dobri rezultati su ostvareni u privrednom rastu i punjenju budžeta. Veliki i teški zadaci su pred nama, oni koji se tiču strukturnih reformi, onoga što je najznačajnije za Srbiju, onoga zbog čega smo tražili podršku građana Srbije. Fiskalni rezultati su dobri, stanje u budžetu je odlično, prihodi rastu zbog rasta ekonomije. Moramo da dalje smanjujemo rashode i rizike - izjavio je Vučić za RTS.

Prema njegovim rečima, sa delegacijom MMF-a je razgovarano o Petrohemiji, RTB Boru i Resavici, tojest o preduzećima koja prave velike gubitke.

Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Miloško Arsić kaže da je moguće da se i ove i sledeće godine ostvare ovakve projekcije rasta, ali da to nikako nije najviši rast u Evropi.

- Ova godina je izvesnija, dok ostvarenje projekcije od četiri odsto za 2017. zavisi od toga kako će se razvijati ova godina, hoće li biti rasta direktnih stranih investicija i da li će se sprovesti reforme. Da bismo postigli ta četiri procenta, potrebno je da se uradi dosta toga, da se sprovedu i reforme i da bude više i državnih i privatnih investicija. Takođe, ta projekcija zavisi i od toga kakvu ćemo poljoprivrednu godinu imati, ali i kakva će biti sudbina velikih preduzeća kao što su RTB Bor ili Železara - kaže Arsić.

Prema njegovim rečima, pozitivne promene u ekonomiji su počele da se vide još od sredine 2015. kada je krenuo rast stranih investicija, a došlo je i do pada kamata i rasta kreditne aktivnosti banaka, što sve podstiče privrednu aktivnost, "tako da se još prošle godine mogao očekivati rast od dva odsto u 2016".

- Ali, sve su to male stope, čak i ta četiri procenta. Setimo se samo da smo pre krize imali rast i od šest odsto. A uz to, to nije ni najveći rast u Evropi, jer druge zemlje već sada imaju toliki skok BDP-a. Mi u najboljem slučaju možemo da računamo da ćemo u narednim godinama imati rast od četiri do pet odsto, ali nama bi i takav rast sada omogućio da smanjimo zaostatak za zemljama istočne i zapadne Evrope - zaključuje Arsić.

Najviša plata u Sloveniji, najmanja u Makedoniji

Najveća prosečna isplaćena plata za mart u regionu bila je u Sloveniji 1.033,95 evra, a najmanja u Makedoniji i to prema poslednjim podacima za februar 2016. godine iznosila je svega 356,97 evra.

Prosečna mesečna isplaćena neto plata po zaposlenom u pravnim osobama Republike Hrvatske za februar 2016. iznosila je 752,97 evra, piše agencija Anadolija.

Kada je u pitanju Crna Gora prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) za mart iznosila je 488 evra. U odnosu na februar 2016. godine, prosečna (neto) zarada u martu 2016. zabeležila je pad od 0,6 posto.

Istovremeno prosečna (neto) zarada u martu 2016. godine u odnosu na isti mesec prethodne godine zabeležila je rast od 2,5 posto, dok je u odnosu na prosječnu (neto) zaradu u 2015. godini također zabeležila rast od 1,7 posto. Ako se ima u vidu da su potrošačke cene u martu 2016. godine u odnosu na februar 2016. godine zabeležile pad od 0,1 posto, proizilazi da su realne neto zarade u istom periodu zabeležile pad od 0,5 posto.

Prosečna mesečna isplaćena neto plata po zaposlenom u pravnim licima u BiH za mart 2016. godine iznosila je 431 evro (843 KM) i nije se menjala u odnosu na decembar 2015. godine.

Prosečna mesečna isplaćena neto plata za mart 2016. godine u BiH u odnosu na mart 2015. godine nominalno je viša za 1,2 posto. Prema podacima za mart 2016. godine, prosečna zarada isplaćena bez poreza i doprinosa iznosi 373,86 evra (45.870 dinara). U poređenju sa prosečnom zaradom bez poreza i doprinosa isplaćenom u februaru 2016. godine, nominalno je veća za 3,2 posto i realno je veća 3,3 posto.

Prosečna plata za februar 2016. isplaćena Makedoniji iznosila je svega 356,97 evra (21.813 denara).

PROPAO ROD: Malinari u protestu ispred Vlade Srbije

Malinari spremaju protest ispred Vlade Srbije zbog štete koju im je prouzrokovao sneg na plantažama, saznaje Kurir

Tako se nekoliko stotina malinara iz prijepoljskih sela okupilo juče ispred zgrade Skupštine opštine Prijepolje, tražeći da im lokalna samouprava pomogne u popravci štete od snežne mećave u ponedeljak.

- Na protestu koji se sprema okupiće se nezadovoljni malinari iz 23 opštine i mi ćemo zajedno poručiti da nam posvete više vremena i pažnje. Negde je šteta gotovo stopostotna - objašnjava za Kurir Stojan Ocokoljić, sekretar udruženja malinara „Vilamet“. On dodaje da ni sektor za vanredne situacije do sada ništa

nije učinio za njih.

Nevreme u najgore vreme

Sneg je poljoprivrednicima naneo neprocenjivu štetu i uništio velike površine pod malinama.

Marko Kijanović iz sela Jabuka ispričao je da je sneg pao u najgore vreme i uništio mlade izdanke.

- Naš najveći problem je što osiguravajuća društva priznaju samo štetu nastalu na plodu, ali ne i na stablima maline. Od lokalne samouprave očekujemo da u saradnji s Ministarstvom poljoprivrede utiče na poslovnu politiku osiguravajućih kuća koje su prisutne na našem području ili da pronađu drugačiji model koji bi štitio proizvođače - izjavio je Kijanović. U selu Hrta, gde je počela organizovana masovna proizvodnja maline, prošle godine je bilo oko milion sadnica. Proizvođač Refko Bašović očekivao je rod od 15 tona, ali je posle jučerašnjeg snega sve to propalo.

Zaduživali se

- Procenjujem da je šteta najmanje 50 odsto. Ima ljudi koji su poslednje pare uložili u maline, ima ih koji su

se i kreditno zaduživali kako bi formirali zasade i šta oni sada da rade kad osiguranje ne nadoknađuje štetu na stablu, već samo na rodu - kaže Bašović.

Wise broker

Jedinstvo: Skok prihoda za petinu

Jedinstvo iz Sevojna objavilo je nekonsolidovane izveštaje za prvi kvartal koji zbog sezonskog karaktera delatnosti nisu previše značajni.

Međutim, mogu nagovestiti trend poslovanja u tekućoj godini.

Kompanija je u periodu januar-mart ostvarila nekonsolidovani poslovni prihod od 789,9 miliona dinara što je povećanje od 21,1 odsto u odnosu na isti period prošle godine.

Poslovna dobit kompanije iznosila je 8,8 miliona dinara u odnosu na gubitak od 20,4 miliona dinara u istom periodu 2015.

Neto dobit za prvi kvartal dostigla je 13,1 milion dinara i četiri puta je viša u odnosu na isti period lani.

Jedinstvo je prilikom objavljivanja godišnjih izveštaja izvestilo da u ovoj godini očekuje prihod veći za oko 20 odsto odnosno nivo realizacije kao u 2014, navodeći da već u prvom kvartalu kompanija ima obezbeđeni posao u planiranom obimu.

POLITIKA/FONET

Serija političkih smena na RTV

Novinarska i medijska udruženja najoštrije su osudila nove smene na Radio-televiziji Vojvodine i istakla da su one posledica političkog pritiska i instrumentalizacije ovog javnog servisa koju vlast sprovodi.

Posle smene programskog direktora Slobodana Arežine i ostavke, očigledno pod političkim pritiskom, generalnog direktora Srđana Mihajlovića, u utorak popodne je smenjeno i sedam urednika informativnog programa RTV, a konstatovana je i ostavka glavne i odgovorne urednice Prvog programa Televizije Novi Sad Marjane Jović, navodi se u saopštenju, prenosi Fonet.

Potpisnici saopštenja, Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS), Nezavisno društvo novinara Vojvodine (NDNV), Asocijacija nezavisnih elektronskih medija ANEM, Asocijacija

lokalnih nezavisnih medija Local Press i Asocijacija onlajn medija AOM, očekuju da će danas i narednih dana biti nastavljeno sa „čišćenjem” ove kuće od „nepodobnih” urednika i novinara.

Smene se, napominju, sprovode potpuno neprimereno, telefonskim pozivima i usmenim nalogima.

Događaji na RTV u potpunosti podsećaju na početak devedesetih i tzv. jogurt-revoluciju, kada je sa tadašnje Radio-televizije Novi Sad (RTNS) otpušteno, na prinudni odmor poslato ili marginalizovano nekoliko stotina najuglednijih urednika i novinara koji nisu želeli da se stave u službu Miloševićevog režima, navodi se u saopštenju.

Novinarska i medijska udruženja pozivaju međunarodne i nevladine organizacije da se oglase povodom, kako su ocenili, političkog nasilja koju vlast sprovodi nad Radio-televizijom Vojvodine, njegovim urednicima i novinarima.

Oni ističu da događaji u ovoj kući u potpunosti dezavuišu ideju javnog servisa i pokazuju pravo lice vlasti u Srbiji.

Smenama se dovodi u pitanje dalje funkcionisanje RTV, napominju potpisnici saopštenja i najavljuju da će preduzeti akcije u znak protesta protiv ovih skandaloznih događanja, kao i da će o tome pravovremeno obavestiti javnost.

U Srbiji manjak profesionalnih vozača

U Srbiji kao i u celoj Evropi, vlada manjak profesionalnih vozača kamiona, a dodatna je muka to što je taj posao, u odnosu na druge zemlje, znatno slabije plaćen, pa postoji veliki odliv kadra u inostranstvo.

Vlasnici autrtransporterskih kompanija smatraju da će, ukoliko se u skorije vreme nešto ne preduzme, Srbija ostati bez vozača kamiona. Navode da su brojni uzroci loše situacije u kojoj se nalazi ta profesija.

"Jedan od najvećih uzroka je svakako činjenica da vojska više ne proizvodi vozački kadar. S druge strane, imate poprilično visoke troškove polaganja vozačkog ispita, starosna struktura nije ohrabrujuća jer mladi baš nemaju preteran interes niti sredstva da uđu u ovaj posao", navodi Tatjana Ivanović, generalni sekretar poslovnog udruženja "Međunarodni transport".

Iako se u firmama suočavaju sa nedostatkom kadra, podaci Nacionalne službe za zapošljavanje pokazuju drugačije.

Naime, prema evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje u Južnobačkom okrugu ima 922 vozača teretnih motornih vozila. Potražnja je dobra, posebno za međunarodni transport, međutim i pored toga postoji veliki broj nezaposlenih. Kao razlog tome uglavnom se

navodi neposredovanje određene kategorije vozačkih dozvola, neposredovanje putnih isprava, kao i nedovoljno radno iskustvo 00.20

Sa podacima Nacionalne službe za zapošljavanje, saglasni su i u Udruženju "Međunarodni transport", jer smatraju da kadar koji se školuje za tu struku, nije u potpunosti obučan. Nezadovoljni načinom na koji se

institucije suočavaju sa tim problemom, članovi Udruženja rešili su da sami pokrenu obuku nezaposlenih vozača.

"Svi kandidati koji budu zadovoljili uslove imaće mogućnost da pristupe obuci koju će stipendirati i kreditirati budući poslodavci, članovi Udruženja. Uslov će naravno biti da kandidat određeno vreme radi kod tog poslodavca da vrati sredstva koja su u njega uložena", kaže Tatjana Ivanović.

Ipak, iako će svojim resursima i snagama rešavati problem nedostatka vozača, u Udruženju dodaju da je neophodno da imaju pomoć državnih institucija, kako u budućnosti ne bismo imali sve više kamiona na parkinzima, a vozača u inostranstvu.

Sindikati: Konkurs nije bio moguć, radili smo 20 godina

Među gotovo 800 zaposlenih na Aerodromu "Nikola Tesla", koji su nedavno dobili ugovore na dve godine, ima i onih koji i po 20 godina rade poslove koji zahtevaju specifične i skupe obuke, ali bez prava koje imaju stalno zaposleni, poručili su danas reprezentativni sindikati zaposlenih u tom javnom preduzeću.

Oni su na zajedničkoj konferenciji za novinare na beogradskom aerodromu istakli da Aerodrom, kao javno preduzeće, nije bio obavezan da raspisuje konkurs. Povodom pisanja beogradskih medija da je v. d. generalnog direktora Aerodroma Saša Vlasisavljević zaposlio 800 ljudi mimo javnog konkursa, oni su objasnili da javni konkurs nije bilo ni moguće raspisati budući da je reč o specifično obučenom kadru, koji će raditi pod nadzorom nekoliko godina.

- Mi takve ljude, uslovno rečeno, ne možemo dovesti sa ulice - poručili su sindikati, istovremeno ukazujući da je Aerodrom akcionarsko društvo, što znači da za njega važi Zakon o privrednim društvima, koji ne podrazumeva obavezu raspisivanja konkursa.

Predsednica sindikata zaposlenih na Aerodromu Vesna Vilotić istakla da su ti radnici zapravo godinama bili diskriminirani, jer su bili angažovani preko omladinskih zadruga, ugovora o privremenim i povremenim poslovima, a radili su odgovorne, specifične poslove, za koje su potrebne specifične veštine i obuke. Sindikati su, dodaje ona, podržali potez Vlasisavljevića da napravi korak ka rešavanju njihovog statusa, na tome su insistirali i ranije, ali kako kažu, sluha nije bilo.

- Vlasisavljević je prvi krenuo da rešava ovaj problem i uhvatio se u koštac sa onim što je nasleđeno, jer od 1996. do 2015. niko od onih koji su bili u menadžmentu nije našao za shodno da radnicima koji obavljaju poslove od suštinskog značaja daju rešenja - rekla je ona uz objašnjenje da stručne obuke koštaju i do 700 evra, a neke moraju periodično, na godinu-dve, da se obnavljaju.

Kako je precizirala, u 2014. bilo je angažovano 1.699 ljudi na Aerodromu od čega 1.200 na ugovor, preko omladinskih zadruga, preko ugovora o privremeno- povremenom angažmanu.

- Da li zaista Aerodrom koji ima godišnji promet od pet miliona putnika može kvalitetno opslužiti 479 stalno zaposlenih, od kojih je veliki broj zaposleno u administraciji - zapitala je Vilotić dodajući da je sada angažovano 1.870 ljudi, a još imaju nedostatak radne snage.

Prema njenim rečima, status za 788 radnika još nije kompletno rešen, oni su i dalje u nepovoljnom položaju, jer su dobili ugovor na dve godine.

Vasilić: Predstavnici vlasti da ne krše pretpostavku nevinosti

Vladin Savet za borbu protiv korupcije smatra da predstavnici izvršne vlasti, bilo da je reč o premijeru ili ministrima, moraju da prestanu da svojim izjavama krše načelo pretpostavke nevinosti, rekla je juče članica tog Saveta Jelisaveta Vasilić, tokom predstavljanja izveštaja o stanju u pravosuđu.

U izveštaju se navodi da je Vladi skrenuta pažnja da ne postoje jasni kriterijumi za kreiranje mreže sudova i tužilaštava i da deo odgovornosti za to snosi pravosuđe, ali da najveću odgovornost ima izvršna vlast. Vasilić je navela da Srbija nikada nije odredila kriterijume na osnovu kojih bi utvrdila koliko njoj u stvari treba sudija. Smatramo da je naša mreža sudova veoma problematična i da je utvrđena bez pravih merila, ukazala je Vasilić. Veliki problem predstavljaju i neprecizni, nejasni i koruptivni zakoni, smatra Vasilić, koja je predložila da se prekine praksa donošenja zakona po hitnom postupku, jer

se to pokazalo kao loše. Ukazala je i da Srbija mora da ojača nezavisnost Ustavnog suda i da Savet smatra da postojeća procedura izbora članova tog suda nije dobra, jer ne obezbeđuje njegovu nezavisnost. Članica Saveta Miroslava Milenović je ocenila da izvršna vlast utiče na pravosuđe, zato što ni sudstvo, ni tužilaštvo nemaju odvojen budžet.

Bivši sudija Zoran Ivošević smatra da u pravosuđu ima sudija koje nisu dostojne da obavljaju taj posao, ukazujući da je reč o manjini, ali da ta manjina može da utiče na kvalitet rada, a po njemu u pravosuđu i dalje ima sudija koje su odgovorne za izborne krađe 1996.

ПОЛИТИКА

Trgovci vraćaju novac samo uz pretnju inspekcijom

Zakon jasno predviđa u kojim situacijama prodavac mora da vrati naplaćenu sumu, ali mnogi to vešto izbegavaju

Ni dve godine od donošenja novog Zakona o zaštiti potrošača očigledno nisu bile dovoljne da se neke njegove odredbe primene i u praksi. Pitanje vraćanja novca u slučaju raskida ugovora ili nekog drugog „nesporazuma“ između kupca i trgovca i dalje je najčešći problem sa kojim se potrošači suočavaju. Iako propisi precizno definišu situacije u kojima nema dileme da trgovac mora da vrati naplaćenu sumu, mnogi od njih i dalje se oglašuju, zbog čega se i broj žalbi koje stižu u organizacije za zaštitu potrošača stalno povećava. Jedno takvo pitanje stiglo je i u našu redakciju.

Čitaoca je zanimalo da li je bio u pravu kada je od trgovca koji mu je prodao frižider (reč je o modelu koji je trebalo da se uklopi između kuhinjskih elemenata i bilo je važno da njegove dimenzije budu tačno onakve kakve je naveo) koji nije odgovarajući, zatražio da mu vrate novac. Prodavac mu je dao pogrešnu informaciju i ispostavilo se da ni dimenzije nisu tačne. Uložio je reklamaciju, ali ni deset dana kasnije trgovac nije želeo da mu vrati novac.

Ovo je samo jedan od primera, a sve je više situacija u kojima se trgovci na ovaj način oglašuju o propise i mogućnost vraćanja novca kupcima daju tek pošto oni pozovu inspekciju.

– Ovo pitanje je i dalje ključno u odnosu između trgovaca i potrošača. Štiteći svoje ekonomske interese, trgovci na sve načine izbegavaju svoje zakonske obaveze i kada je reč o vraćanju novca često tumače zakon na način koji njima odgovara. Imamo primer firme koja na reklamacionom listu predviđa „povraćaj novca“ tek u slučaju da opravka ili zamena nisu moguće, što nije u skladu sa zakonom i zbog čega će naša organizacija u saradnji sa Ministarstvom trgovine, turizma i telekomunikacija uskoro pokrenuti inicijativu za zaštitu kolektivnog interesa potrošača, kaže Mladen Alfirović, pravni savetnik NOPS-a.

Po Zakonu o zaštiti potrošača kupac ima pravo na povraćaj novca u nekoliko slučajeva. Najpre, u roku od 14 dana kada odustane od ugovora zaključenog na daljinu, odnosno van poslovnih prostorija (kupovina putem interneta), i to bez navođenja razloga i dodatnih troškova.

– Ukoliko izjavi da odustaje od ugovora, smatra se da on nije ni zaključen, te je trgovac u obavezi da bez odlaganja izvrši povraćaj novca, uključujući i troškove isporuke u roku od dve nedelje od dana kada je primio od potrošača zahtev za raskid ugovora. Trgovac može da odloži vraćanje novca dok ne dobije robu koja se vraća ili dokaz od potrošača da je robu poslao trgovcu. Važno je znati i to da je trgovac u obavezi da prilikom povraćaja novca koristi ista sredstva plaćanja koja je potrošač koristio u transakciji, kažu u Sektoru za zaštitu potrošača Ministarstva trgovine.

Zakon propisuje jedno, a u praksi se dešava sasvim nešto drugo. Ipak, važno je da znaju da novac mogu da traže i u slučaju da prodavac ne isporuči robu u ugovorenom roku. To se odnosi na transakcije u kojima je kupac pre zaključenja ugovora obavestio prodavca da je isporuka na određeni dan za njega značajna. Ugovor se, u ovom slučaju, raskida po zakonu i sledi vraćanje novca u roku od tri dana.

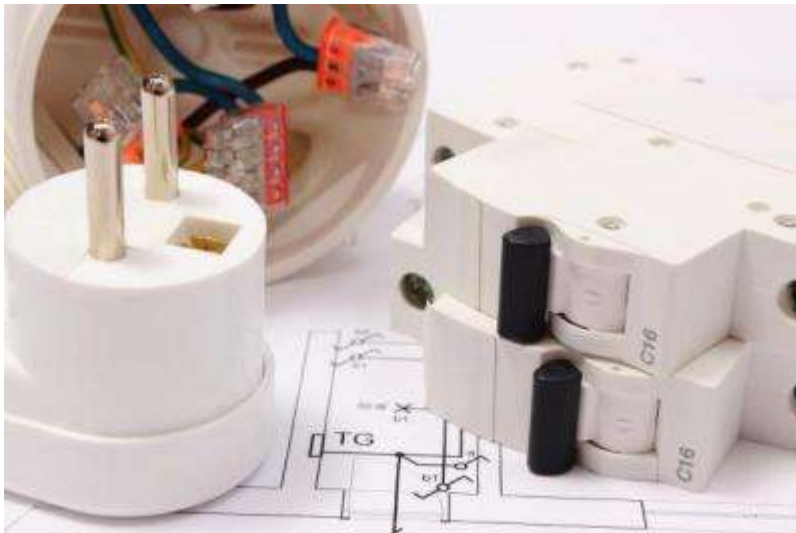
– Treći slučaj u kome građani imaju pravo da dobiju novac nazad jeste nesaobraznost robe, što se u praksi i najčešće dešava. To su situacije kada se dogodi da roba koju je kupac platio, izabrao ili mu je trgovac pokazao nije saobrazna ugovoru ni opisu, kao ni po svojstvima koja ima. Ukoliko se to dogodi u prvih šest meseci od kupovine, potrošač bira da li će menjati robu, tražiti umanjenje cene ili vraćanje novca – kažu u ministarstvu.

Inače, u roku od dve godine od dana kupovine potrošač ima pravo da zahteva povraćaj novca u slučaju da opravka ili zamena nisu moguće u primerenom roku ili uopšte.

"Novi vlasnik ne mora EPS-u da plati dug starog"

Kompanija Elektroprivreda Srbije nema zakonskog osnova da traži od vlasnika naplatu dugova prethodnog korisnika, kaže direktor Agencije za restituciju.

Direktor Agencije za restituciju Strahinja Sekulić izjavio je da nema zakonskog osnova da EPS traži od vlasnika kojem je vraćena imovina naplatu dugova prethodnog korisnika.

Povodom slučaja porodica Stepanović iz Beograda koja je restitucijom dobila nekretninu "punu" neplaćenih računa, Sekulić je kazao da EPS može da se ugleda na Infostan koji je za razliku od njih tužio prethodnog vlasnika za naplatu duga.

"Ne može neko ko nije živio i koristio u jednom stanu da plati dug nekog drugog, to

je prosta stvar", rekao je Sekulić.

Na pitanje ko će naterati EPS da postupi po zakonu, Sekulić je kazao- jedino sud.

Podsetimo, prethodni korisnici spornog stana su se odselili u Francusku, a EPS porodici Stepanović, kako tvrde, neće da uključi struju dok ne plate dug.

Porodica Radmile Stepanović dobila je taj stan prošle godine, posle više od pola veka, ali s podrumom su došli i - računi od 2,2 miliona dinara. Samo za jednu, od ukupno tri manje prostorije, dug je 800.000 dinara. Napravili su ih raniji stanari. Iako su uspeali da se reše starih računa za ostale komunalije, struju ne mogu ponovo da uključe dok ne plate 300.000 dinara.